

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-2-175 (Devralma)
Karar Sayısı : 08-61/1000-392
Karar Tarihi : 30.10.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN,
Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER : Ebru ÖZTÜRK, Hüseyin ORMAN

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20 : - Multek Technologies Ltd.
Temsilcileri: Av. Alev TOPSAKAL ve Av. Akın KIVRAKDAL
Ahi Evran Cad., Polaris Plaza, Kat: 25, D: 89,
34398, Maslak / İstanbul

D. TARAFLAR

30 : - Multek Technologies Ltd.
Level 11 No:1 Cathedral Square Pope Hennssy
St. Port Louis / MORİTUS

- Ashwin J. BABARIA
1470 N. Kimball Ave. Southlake, TX 76092, ABD

- Dhirajlal J. BABARIA
435 Shady Lane Southlake, TX 76092, ABD

- Steve Lee DUTTON
1000 South Priest Drive Tepme, AZ 85281, ABD

E. DOSYA KONUSU: Flextronics International Ltd.'nin tamamına sahip olduğu iştiraki Multek Technologies Ltd.'nin Dynaco Corp.'un varlıklarını ve Steve Lee DUTTON'un sahip olduğu bazı patent haklarını devralması işlemine izin verilmesi talebi.

40 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 16.9.2008 tarih, 6166 sayı ile giren ve eksiklikleri en son 16.10.2008 tarih, 6733 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 24.10.2008 tarih, 2008-2-175/Öİ-08-EÖ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 24.10.2008 tarih, REK.0.06.00.00-120/340 sayılı Başkanlık Önergisi ile 08-61 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Raporda; bildirim konusu devralma işleminin, 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi bir işlem olduğu, söz konusu işlemin ilgili

pazarda 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi kapsamında, bir hâkim durum yaratmaya veya mevcut bir hâkim durumu güçlendirmeye yönelik olarak rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucu doğurmayacağı, dolayısıyla işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili İşlem ve Taraflar

60 H.1.1. İşlemin Niteliği

Bildirim konusu işlem iki aşamadan oluşmaktadır: İlk aşama Dynaco Corp.'nin (Dynaco) varlıklarının ve Dynaco Genel Müdürü Steve Lee Dutton'un sahip olduğu bazı patent haklarının Multek Technologies Ltd. (Multek) tarafından devralınmasını, ikinci aşama ise devralınan varlıkların ve patentlerin Flextronics International USA, Inc.'ye (Flextronics USA) devrini içermektedir. Flextronics USA'nın tamamına ise Flextronics International Holding LLC (Flextronics LLC) sahip bulunmaktadır. Flextronics LLC'nin tamamına Flextronics Corporation; Flextronics Corporation'ın tamamına ise Flextronics International Ltd. (Flextronics) sahip bulunmaktadır. Dolayısıyla Multek ve Flextronics USA, Flextronics tarafından kontrol edilmekte, nihai olarak devralma işlemi Dynaco ve Flextronics arasında gerçekleşmektedir.

70 Devralma işlemine ilişkin olarak Multek, Dynaco ve Dynaco'nun hissedarları olan Ashwin J. Babaria ve Dhirajlal J. Babaria arasında 29.8.2008 tarihinde "*Varlık Alım Sözleşmesi*" imzalanmıştır. Dynaco Genel Müdürü Steve Lee Dutton ve Multek ayrıca Steve Lee DUTTON'un sahip olduğu bazı patent haklarının Multek'e devri konusunda 29.8.2008 tarihinde "*Patent Alım Sözleşmesi*" imzalamışlardır.

H.1.2. Taraflar

H.1.2.1. Devralan Taraf: Multek

80 Moritus yasaları uyarınca kurulan ve merkezi St. Port Louis'de yer alan Multek'in hisselerinin tamamına Flextronics sahiptir. Singapur yasaları uyarınca kurulmuş olan hisseleri borsada işlem gören Flextronics'in 16.6.2008 tarihi itibarıyla başlıca hissedarları FMR Corp. (%10,67), AXA Financial Inc. (%10,62), Capital Research Global Investors (%6,84) ve Franklin Resources Inc.'dir (%5,61).

90 Flextronics, orijinal ekipman imalatçılarında (OEM) elektronik imalat hizmetleri (EMS) hizmeti veren küresel ölçekli bir tedarikçidir. Hizmetleri baskılı devre ve esnek devre üretimi, sistem montajı ve imalatı, lojistik, satış sonrası hizmetler, tasarım ve mühendislik hizmetleri, orijinal tasarım üretim hizmetleri, parça tasarım ve üretimini kapsamaktadır. Flextronics'in OEM müşterileri için ürettiği ürünler arasında masaüstü, portatif ve diz üstü bilgisayarlar, elektronik oyunlar ve sunucular; mobil iletişim araçları; set top box, ev eğlence ekipmanları, yazıcılar, kopya makineleri ve kameralar gibi ürünleri kapsayan tüketici dijital cihazları; ev aletleri; sanayi sayaçları; barkod okuyucuları; test ekipmanları; yol bulma araçları; radar; gösterge paneli, radyolar; kablolu modem, cep telefonu baz istasyonu, dağıtım soketleri (hubs) ve anahtarlar (switches); ilaç dağıtım aletleri, tıbbi teşhis aletleri ve telemedicine aletleri gibi aletler bulunmaktadır. Flextronics OEM'ler için plastik oyuncak tuğlaları, tıbbi inhaler ve cerrahi ekipmanlar için plastik kalıp parçaları da dahil olmak üzere az sayıda elektronik olmayan ürün de üretmektedir.

Flextronics'in dünya çapındaki cirosu 31 Mart 2008 tarihinde sona eren 2008 mali yılında (.....) YTL'dir (..... ABD Doları).

100 Flextronics'in Türkiye'de 2008 yılında EMS işinden elde ettiği ciro yaklaşık (.....) YTL'dir.

H.1.2.2. Devreden Taraf: Ashwin J. Babaria, Dhirajlal J. Babaria ve Steve Lee Dutton

Dynaco Corp. (Dynaco) ABD'de kurulmuş ve Arizona'da kiraladığı tesislerde çok katlı esnek, sert-esnek ve sert baskılı devre parçalarının üretimi ve kablo montajı alanında faaliyet gösteren bir şirkettir. Dynaco'nun satışlarının %75'i askeri, havacılık ve uzay sanayi, kalan %25'lik kısmı ise tip ve otomotiv alanında faaliyet gösteren müşterilerine yöneliktir.

110 Dynaco'nun Türkiye'de herhangi bir hukuki varlığı bulunmamaktadır. Söz konusu şirketin 2007 yılı Türkiye cirosu yaklaşık (.....) YTL olup anılan ciro; askeri, uzay sanayi ve havacılık müşterilerine doğrudan satış yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Dynaco'nun dünya çapında cirosu ise 2007 mali yılı için yaklaşık (.....) YTL'dir.

Dynaco'nun hissedarlık yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Dynaco'nun Hissedarlık Yapısı

Hissedarlar	Hisse Oranı (%)
Ashwin J. Babaria	50
Dhirajlal J. Babaria	50
Toplam	100

Dynaco Genel Müdürü Steve Lee Dutton ise devralma işlemi dahilinde sahip olduğu bazı patent haklarını Multek'e devredecektir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

120 Hem devralan şirket Flextronics, hem de devredilen şirket Dynaco, orijinal ekipman imalatçılarına (OEM) elektronik imalat hizmetleri (EMS) hizmeti vermektedir. EMS hizmetleri her çeşit elektronik, elektrikli makine malzemeleri ve elektrik devrelerinin doğrudan veya fason imalat yoluyla imalatı ve montajı, bunların ithalat ve ihracatı ve faaliyet konusu ile ilgili olan konularda tamir, bakım, test, danışma ve her türlü teknik hizmetin verilmesidir.

130 Genel olarak EMS tedarikçilerinin özellikle tüketici elektronik ürünleri, telekomünikasyon, bilgisayar, tıp ve otomotiv sektörlerine farklı elektronik ürünleri tedarik etme kapasiteleri vardır. EMS tedarikçilerinin ana faaliyeti baskılı devrelerin bir araya getirilmesi olmakla beraber, genel olarak bu tedarikçiler OEM'lere sağladıkları hizmetleri, ürünün fizik tasarımı, bileşen seçimi ve istihsal, prototip üretimi, ürün güvencesi, test, onarım, hata analizi, lojistik ve satış sonrası hizmetler gibi üretim öncesi ve sonrası imalat hizmetlerini de kapsayacak şekilde genişletmişlerdir.

EMS tedarikçileri tedarik zinciri idaresi işlemlerini ürün imalatının bir parçası olarak kabul etmektedirler. Ayrıca OEM'ler EMS tedarikçilerinin outsource edilen faaliyetlerin tüm yönleri ile ilgili olarak sorumluluk almalarını talep etmektedirler. Dolayısıyla bu faaliyetlerin tümünün EMS pazarı kapsamında olduğu sonucuna varılmaktadır.

Bu çerçevede ilgili ürün pazarı, "orijinal ekipman imalatçılarına elektronik imalat hizmetleri tedariki pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

140 Türkiye sınırları içerisinde ilgili ürün bakımından rekabet şartlarının farklılaşmasına neden olacak bir unsur bulunmaması nedeniyle, ilgili coğrafi pazar “Türkiye Cumhuriyeti sınırları” olarak belirlenmiştir.

H.3. Değerlendirme

Bildirim konusu işlemlerle Dynaco'nun kontrolü Flextronics'e geçecektir. İlgili devralma işlemi, Dynaco'nun kontrolünde değişiklik yaratması nedeniyle 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin “herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi” şeklindeki (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir.

150 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi “Bu Tebliğ'in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının 25 milyon YTL'yi aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur” hükmü ile hangi tür birleşme ya da devir işlemlerinin Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğunu belirlemektedir.

İşlemin bildirim tabi olup olmadığını belirlemek bakımından tarafların EMS pazarında elde ettiği cirolar ve pazar paylarının incelenmesi gerekmektedir.

İlgili pazarda tarafların ciro ve pazar payı bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Tablo 2: İlgili Pazarda Tarafların Ciro ve Pazar Payı

Taraflar	Ciro (YTL)	Pazar Payı (%)
Flextronics	(.....)	(...)
Dynaco	(.....)	(...)
Toplam	(.....)	(...)

160 Flextronics'in Türkiye'de 2008 yılında EMS işinden elde ettiği ciro yaklaşık (.....) YTL ve pazar payı % (...)’dir. Devre konu Dynaco'nun Türkiye'de 2007 yılında EMS işinden elde ettiği ciro ise (.....) YTL olup, pazar payı % (...)’dir.

Bu bilgilerden anlaşıldığı üzere işlem, Flextronics'in Türkiye cirosunun 25 milyon YTL'lik ciro eşliğini aşması nedeniyle, Rekabet Kurulu'ndan izin alınması gereken bir devralma işlemi niteliğindedir.

170 EMS pazarı dünyada olduğu gibi Türkiye'de de rekabetçi, dinamik, hızla büyüyen ve çok yoğunlaşmamış bir pazardır. Pazarda faaliyet gösteren belli başlı şirketler Karel (pazar lideri), Penta, Başarı, Enko, Özak ve İform'dur. Tarafların devralma işlemi sonucunda oluşacak olan toplam pazar paylarının yaklaşık % (...) gibi düşük bir düzeyde olması, ilgili ürün pazarında birçok şirketin varlığı ve pazara giriş için sermaye gereksinimi dışında herhangi bir giriş engelinin olmadığı düşünüldüğünde, devralma işlemi sonucunda bir hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olmayacağı kanaatine ulaşılmıştır.

“Rekabet Etmeme” ve “Ayartmama” Hükümlerinin Değerlendirilmesi

180 Taraflar arasında imzalanan “Varlık Alım Sözleşmesi”nin 10. maddesinde “Rekabet Etmeme Hükümü” yer almaktadır. Anılan maddede, satıcı konumunda olan Dynaco'nun ve hissedarlarının kapanış tarihinden itibaren üç (3) yıl boyunca devre konu Dynaco'nun sattığı ürünlere doğrudan veya dolaylı rakip durumunda olan şirketlerin hissedarı, yönetim kurulu üyesi, idarecisi vb. olamayacağı, ayrıca Dynaco'da çalışan personeli işinden ayrılması amacıyla ayartmayacağı ifade edilmektedir.

190 Bilindiği gibi rekabet yasakları, alıcıların yaptıkları yatırımların karşılıklarını tam olarak almalarının bir aracı olarak görülmektedir. Genel olarak rekabet yasaklarının yan sınırlama olarak değerlendirilebilmesi için “yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma”, “sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma” ve “orantılılık” kriterlerini sağlaması gerekmektedir. Bildirim konusu işlemde yer alan rekabet yasağı, yoğunlaşma işlemi ile doğrudan ilgili ve gereklidir. Söz konusu yükümlülüklerin üçüncü kişilerin ticari faaliyetlerini sınırlayıcı bir yönü bulunmadığı görülmektedir. Getirilen rekabet yasağı devre konu şirketlerin faaliyet alanı ile sınırlıdır. Dolayısıyla rekabet yasağı kapsam bakımından da orantılıdır. Orantılılık kriterine süre yönünden bakıldığında da, kapanıştan itibaren üç yıl boyunca getirilen rekabet yasağının ve istihdam etmeme yükümlülüğünün makul olduğu görülmektedir.

I. SONUÇ

200 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ” kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.